

FACTCHECK

‘Zonvakantie van dertig jaar geleden kan nog tot huidkanker leiden’

DERMATOLOOG THOMAS MASELIS
IN ‘HET LAATSTE NIEUWS’

- NIET WAAR
 EERDER NIET WAAR
 EERDER WEL WAAR
 WAAR

VAN ONZE REDACTRICE
HILDE VAN DEN EYNDE

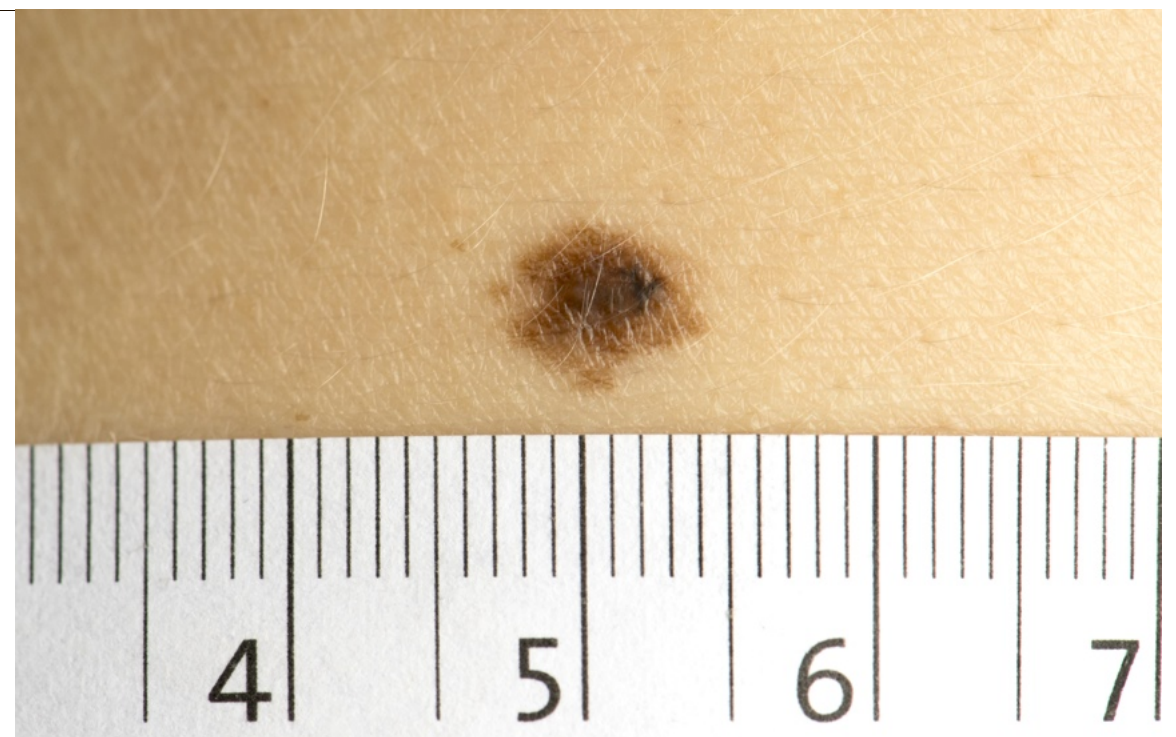
BRUSSEL | Jaarlijks krijgen zo'n drieduizend Belgen een diagnose van melanoom, een kwaadaardige huidkanker. Aan de gevolgen van de ziekte – uitzaaiingen in organen als lever, longen en hersenen – overlijden elk jaar enkele honderden landgenoten (in 2015, het recentste jaar waarvoor bij Statbel sterftecijfers konden worden gevonden, waren het er 326).

Herhaalde verbranding door de zon is een belangrijke oorzaak, zeker als dat op jonge leeftijd gebeurt. ‘De eerste tien jaar van een leven is de huid extra gevoelig voor ultraviolet zonlicht’, zegt dermatologe en huidkankerexperte Lieve Brochez van het UZ Gent.

Die kennis danken huidart-

sen aan een langlopende studie onder Amerikaanse verpleegsters, de Nurses Health Study. Twintig jaar lang werd de gezondheid van de vrouwen gevolgd, terwijl zij een dagboek bijhielden, bijvoorbeeld over hun strandvakanties en zonnebankgebruik. Vrouwen die als kind minimaal vijf keer zwaar door de zon verbrand raakten, liepen een verhoogde kans om later in hun leven huidkanker op te lopen. De kans was het meest verhoogd voor melanoom, de dodelijkste vorm van huidkanker. De conclusie van de studie, die in 2014 werd gepubliceerd in het vakblad *Cancer Epidemiology, Biomarkers and Prevention*, was dat ouders er alles aan moesten doen om zonnebrand bij hun kinderen te voorkomen, zegt Brochez.

Migratiestudies hadden eerder al de risico's van zonnebrand bij kinderen bevestigd. ‘Bij Noord-Europeanen die naar Australië verhuisden, werd gezien dat hun risico op melanomen flink hoger lag wanneer die verhuizing op kinderleeftijd was gebeurd: de kans op een mela-

Een **verdachte moedervlek**; ze is asymmetrisch, heeft grillige grenzen, bestaat uit meerdere kleuren en heeft een diameter van meer dan 6 millimeter. © hh

noom is bij hen bijna een op de twintig. Bij Noord-Europeanen die op volwassen leeftijd migreerden, verhoogde het risico niet in dezelfde mate.’

‘Dat wil niet zeggen dat volwassenen zich niet moeten beschermen tegen de zon, want een melanoom ontstaat in etappes. Verbranding in de kindertijd legt een basis voor huidkanker, maar er is een tweede zetje nodig om een tumor tot ontwikkeling te brengen. Dat zetje kan verbranding op latere leeftijd zijn.’

Klopt de uitspraak dus dat een zonzvakantie van dertig jaar geleden nog altijd tot huidkanker kan leiden?

‘Het hoeft niet onwaar te zijn’, zegt Brochez. ‘Eén keer goed verbranden op jonge leeftijd kán de basis leggen voor

een melanoom. Maar een definitief vonnis is het ook weer niet. Als patiënten ongerust zijn omdat ze wel eens zijn verbrand, maak ik de vergelijking met roken. Zul je longkanker krijgen als je één keer een pakje sigaretten hebt gerookt? Weinig waarschijnlijk, maar honderd procent zeker kun je het nooit uitsluiten. De kans neemt toe met het aantal sigaretten. Hetzelfde met zonnebrand.’

‘Bij velen zal het evenwel niet bij één keer verbranden zijn gebleven. We zijn pas in de jaren 80 gaan inzien hoe belangrijk het is om je tegen de zon te beschermen. Ouders van kinderen die voor die tijd opgroeiden, wisten niet dat ze hun kinderen niet onbeschermd in de zon mochten laten spelen.’

Die generatie kinderen van

toen, nu veertigers en ouder, loopt nog steeds een verhoogd risico door de schade die lang geleden aan hun huid is aangericht. De stijging van het aantal huidkankerpatiënten zal de komende jaren mede daardoor blijven aanhouden, verwacht Brochez. ‘Tot 2034 verwachten we een verdriedubbeling van het aantal huidkankers. Hopelijk komt er daarna een daling, met dank aan de sensibiliseringscampagnes van de voorbije decennia.’

Conclusie: Het klopt dat (herhaalde) zonnebrand tijdens de kinderjaren op latere leeftijd huidkanker kan doen ontstaan, in het bijzonder melanoom. We beoordelen de uitspraak daarom als **waar**, met de kanttekening: het woord ‘kan’ mag in geen geval worden gelezen als ‘zal’.

Moet autorijden fors ontmoedigd worden?

Ja

Neen

Doe mee op
04/05

Het grote/gelijk

Ga op 4 mei in gesprek met iemand die anders denkt

Beantwoord deze en zes andere stellingen over de toekomst van onze samenleving, en ga op 4 mei in gesprek met iemand die anders denkt. Van **persoon tot persoon** in plaats van klavier tot klavier. **Niet perse om uw gelijk te halen, maar vooral om - nog vóór u uw stem uitbrengt - naar de stem van een ander te luisteren.** En wie weet uw eigen mening te herzien.

Doe mee via standaard.be/hetgrotegelijk